

A HTMT HÍREI

Újjáalakult a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság

Az MTK EB tevékenységének célja, hogy előmozdítsa az együttműködést a hazai és a külföldi magyar tudományosság képviselői között, illetve, hogy a külföldön élő magyar (magukat magyarnak vagy magyarnak is valló) kutatókat, valamint a külföldi magyar tudományos műhelyeket integrálja a magyarországi tudományos életbe. A Bizottság az Akadémia elnöki ciklusával egy időben, három évente újul meg...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Megjelent a REGIO 2020/3. száma

Megjelent a REGIO Kisebbség Kultúra Politika Társadalom 2020/3. száma. A tartalomról: A magyarországi szlovák temetők örökségének helyzete, István Balogh, Mária Éva Laukó; A nyelvi jogok Ukrajnában a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája gyakorlati alkalmazása tükrében, István Csernicskó, Enikő Tóth-Orosz és további tanulmányok a nemzeti és a kisebbségi kérdés tanulmányozásának szentelt negyedévenként megjelenő tudományos folyóiratban...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

A MAB és az MTK EB közös díja

Az idei évben Szeghy-Gayer Veronika kapta a Miskolci Akadémiai Bizottság és a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság Fiatal Kutatói Díját Szeghy-Gayer Veronika Budapesten született, azonban közel egy évtizede kutatási témája és magánélete is Szlovákiához, azon belül is Kassához köti. Férjével és kisfiával Kassán él, elsősorban itt dolgozik, a Szlovák Tudományos Akadémia Társadalomtudományi Intézetében, tudományos munkatársként. Doktori disszertációja átdolgozott változata megjelent könyv formájában Felvidékből Szlovenszkó: magyar értelmiségi útkeresések Eperjesen és Kassán a két világháború között címmel. Ezen felül közel 70 tudományos közleménye jelent meg magyar, szlovák és angol nyelven...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Rádióinterjú: Támogatásokat javasolt a Népcsoporttanács

A Magyar Népcsoporttanács december 5-én, Felsőpulyán tartotta ülését, ahol kialakult, melyik beadvány támogatását ajánlják a hivatal figyelmébe. A magyar egyesületek programjaira 2021-ben 30%-kal magasabb keretösszeg áll rendelkezésre, mint korábban, emellett a médiára, valamint interkulturális projektekre is jut külön forrás. A Magyar Népcsoporttanács december 11-én tette meg javaslatát a Kancelláriának. A Népcsoporttanács a burgenlandi és bécsi egyesületek mellett karintiai és salzburgi hétvégi iskolai projekteket is támogatásra javasolt. Hollós József, a Magyar Népcsoporttanács elnökének beszámolója: [...] A Magyar Népcsoporttanács felsőpulyai ülésén arról határozott, hogy a már meglévő, egyesületi sajtótermékek mellé egy új internetes portált alapítanak. Az össz-ausztriai magyar népcsoport portál „gazdája” a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület lesz Felsőörben. Az előkészületekre munkacsoport alakult...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Határ-esetek a 2021-es Őrség Naptár lapjain

Burgenland létrejöttének közelgő 100. évfordulója kapcsán a határ és az összetartozás a témája a jövő évi Őrség Naptárnak. Az Ausztriai Magyar Szervezetek Központi Szövetsége gondozásában megjelent, háromnyelvű falinaptár olyan helyszínekre kalauzol, ahol a 100 évvel ezelőtti határhúzás nyomai ma is felfedezhetőek. Deák Ernő, a naptár szerkesztője a kiadvány háttéréről: ...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Tervek a nemzetiségi különtámogatásáról

A Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet (MNMI) Tanácsa, majd közvetlenül utána a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) Tanácsa december 10-én Zoom-platformon megtartott ülésén tárgyalt a szlovén kormány és a nemzetiségi képviselő megállapodása alapján a magyar intézmények részére 2021-ben érkező pluszforrásról, a támogatásból tervezett célokról. Mint már tudósítottunk róla, a megállapodás értelmében a három nemzetiségi intézmény – az MNMI, az MNTI

és az RTV Magyar Stúdiója – összesen 40 ezer euró különtámogatásban részesül, melyet egyenlő arányban (13.333 euró) hívhatnak majd le programok megvalósítására. [...] Az új költségvetést – 460 ezer euró a kultuszminisztérium részéről – az MMÖNK Tanácsa egyhangúlag elfogadta. Az RTV Magyar Stúdiója két programot nyújtott be támogatás elnyerésére, éspedig a Muravidéki Magyar Rádió(MMR) szerkesztőségének utánpótlás-projektjét, tehát egy fiatal munkatárs bérének támogatását, valamint a tévéstúdió tervét, Strausz Flórián – a 20. század elején Dobronakon és Lendván szolgáló plébános – életét és tevékenységét bemutató dokumentumfilm elkészítését. A Népujságban 2021-ben új sorozatot tervezünk indítani Szlovénia önállóságának 30 évéről, valamint újra kívánjuk indítani a „Pesti levelek” rovatot, párosítva egy hasonló, „Ljubljana levelek” című rovattal...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Muravidéki Fejlesztési Régió Tanácsa: Háromszáz újabb fejlesztési projektterv

Online térben tartott ülést a Muravidéki Fejlesztési Régió Tanácsa, melyen többek között tájékoztató hangzott el a 2021–2027-es időszak regionális programtervezéséről. A tervezést koordináló Murszombati Fejlesztési Központ felhívására december 10-ig háromszáz fejlesztési projekt érkezett be, zömében a községek részéről. A projektek legtöbbször egy zöld és vonzó régió kialakítására vonatkozik, az okos, digitalizált régió témakörrel viszont csak elenyésző számban foglalkoztak. Hasonlóan, mint korábban, a 2021–2027-es időszakban is ésszerű lesz egyes projektek társítása és összevonása, főleg a csatornavíz-elvezetés, az ivóvízellátás, az energetika, az idősek gondozása, az idegenforgalom, a kulturális örökség megvédése stb. területén. A terveket az év végéig témakörökbe csoportosítva a Gazdasági és Technológiai Minisztériumhoz továbbítják...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

8794 könyv érkezett Lendvára

A Könyvet – otthonra program keretében több ezer könyvet osztottak ki Magyarországon és a határon túli régiókban. A Lendvára érkezett könyvcsoomagról Zágorec-Csuka Judit, az 1. Sz. Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola könyvtárosa szolt a muravidéki magyar sajtónak. Az adományba színvonalas irodalmi alkotások kerültek – elsősorban magyar kortárs irodalom, de világirodalmi alkotások is szerepelnek benne. A könyvek zöme gyermek- és ifjúsági regény, verseskötet és ismeretterjesztő mű. Nagymértékben tartalmaz szakirodalmat is, elsősorban a tanárok számára, főleg történelmi, valamint természet- és társadalomtudományos monográfiákat. Ezenkívül az Arany János-émlékév (2018) alkalmából díszkiadásban megjelent, Toldi című elbeszélő költeményből küldtek mintegy 800 példányt...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Faluriport: Lendvahegy és Hosszúfaluhegy

A Hegyi Helyi Közösség az egyik legnagyobb Lendva Községben, és két település alkotja: Lendvahegy és Hosszúfaluhegy. Elnöke Denša Ivan, aki a fejlesztési szükségletek közül az utak és a közvilágítás javítását emelte ki, de van mit tenni a szennyvízelvezetés területén is. A hegyieknek fenntartásaik vannak a tervezett drótköteles fülkepályával kapcsolatban. A hegy az utóbbi tíz évben turisztikailag és letelepedés szempontjából is vonzóvá vált. Földrajzilag a helyi közösség Lendva város és a szlovén–magyar országhatár melletti sávban húzódik a Hosszúfalutól Csenteig terjedő hegyvidéken. A térség tagolt, a lakottság szempontjából szórványos. A Hegyi HK a teljesen új, több célt szolgáló épületük környékének rendezésére sikeresen pályázott az MMÖNK részéről kiírt Muravidéki Magyar Faluprogramon...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Felmérés: Az országos tesztelés helyett a teljes lezárást pártolja a lakosság

Inkább a teljes lezárást részesítené előnyben a lakosság nagyobb része az egész országra kiterjedő kötelező tesztelés helyett. Ugyanakkor a válaszadók viszonylag nagy csoportja, 36,1 százalék, nem pártolja egyik lehetőséget sem – derül ki az MNFORCE, a Szlovák Tudományos Akadémia (SAV) és a Sesame kezdeményezésére készült legutóbbi, Hogy vagy, Szlovákia? név alatt végzett felmérés eredményéből. Miloslav Bahna, a Szlovák Tudományos Akadémia Szociológiai Intézetének munkatársa szerint csak a válaszadók szűk csoportja támogatja a kötelező tesztelést, és ért egyet a kormány járványügyi intézkedéseivel. Bahna szerint erre két magyarázat lehet... [...] A projekt a szigorú karantén intézkedések márciusi bevezetése óta figyel a lakosság hozzáállását. A felmérést december 10. és 14. között végezték, 1000 válaszadó bevonásával...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Felmérés: Lemaradóban a dél-szlovákiai kórházak

Idén az egyetemi kórházak kategóriájában a Besztercebányai F. D. Roosevelt Egyetemi Kórház, a regionális kórházaknál pedig a Kassa-Sacai Agel Kórház kapta a legjobb értékelést az INEKO gazdaságkutató intézet listáján. A magyarlakta régiók kórházai továbbra is elmaradnak az élmezőnytől. Az INEKO idén is két kategóriába sorolta a kórházakat: az első csoportba az állam által működtetett egyetemi kórházak tartoznak, a másodikba pedig a kisebb, főként magánkézben lévő általános kórházak. Az értékelésnél hat szempontot vettek figyelembe: a kórházi ellátás minősége, a kezelések nehézségi szintje, a betegek elégedettsége, a gazdálkodás, a kórházak működésének átláthatósága, valamint a személyzet tapasztalata. Ami a magyarlakta régiók kórházait

illeti, az utóbbi években sajnos az a tendencia figyelhető meg, hogy az itteni intézmények rendre a középmezőnyben végeznek. A listán a magyarok régiók kórházai közül a rimaszombati végzett a legelőkelőbb pozícióban: az ötödik helyen zárt 60,6 ponttal. [...] A többi dél-szlovákiai intézmény viszont már a lista második felében foglal helyet. Több dél-szlovákiai kórházat (például a királyhelmeci és a nagykürtösi) nem értékelt az INEKO...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Egyelőre az MKP és a Most-Híd egyezett meg a politikai egységről

Az MKP pozsonyi székházában Forró Krisztián MKP-elnök és Sólymos László, a Most-Híd vezetője tájékoztatott a felvidéki magyar pártok tárgyalásainak eddigi eredményeiről. A pártközi tárgyalásokon több fontos dologban megegyezés született, ide tartozik a platformokon alapuló együttműködés. Az új párt névvel kapcsolatban két lehetőségre szűkültek a javaslatok, megegyeztek abban, hogy az MKP adja az országos elnököt, a Most-Híd az OT-elnökét, és az együttműködés a meghatározott arányok mentén valósulna meg, azaz, annak alapján delegálnának személyeket a kongresszusra, az országos tanácsba, illetve a járási struktúrába is. Az arányokat illetően azonban nem sikerült egyezségekre jutni. Annyiban igen, hogy az MKP a személyek felét adná, azonban arról, hogy a Most-Híd és az Összefogás milyen arányban osztozik majd, a három fél egyelőre nem jutott kompromisszumra. [...] Az Alapelveink címet viselő dokumentumban a következő 12 pontot sorolják fel...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Diktafon után kamerára is rögzíti visszaemlékezőit a Fórum Kisebbségkutató Intézet

Tíz új kisvideót tett közzé csütörtökön a Fórum Kisebbségkutató Intézet a film.foruminst.sk oldalon, amelyeket Dél- Szlovákiaszerte rögzített a „Nem mindennapi beszélgetések” című kutatási projekt keretén belül. Az intézet hosszú évek óta gyűjti (és összegzi) a szlovákiai magyarok kollektív emlékezetét, és a több ezer órányi diktafonra rögzített beszélgetés után most úgy döntött, hogy audiovizuális formában is megőrökíti és archiválja az interjúkat. „Kevés dolgot csinálnék másképp az életemben, egy dolgot azonban biztosan: annak idején megkérdeztem volna a családom idős tagjait, hogy mit éltek át életükben, melyek voltak azok a sorsfordító mozzanatok, amelyek őket és az egész közösségünket befolyásolták. Ezért is fontos ez a kutatási program, rajta keresztül is megismerhetjük a múltunkat.” – mondta Simon Attila, az intézet igazgatója, az MTA külső tagja...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A Selye János Gimnázium 2020-as évét értékelte az igazgató

Az elmúlt időszakban a koronavírus mindannyiunk terveit átírta. Így vannak ezzel az intézmények, iskolák is. Andruskó Imrével, a Selye János Gimnázium igazgatójával beszélgettem az idei évről. [...] Gazdasági-fejlesztési szempontból sikeres volt az év. Elérték, hogy a megyei önkormányzat 2017-ben és 2018-ban megszavazza a támogatást, és idén befejeződött az elmúlt száz év legnagyobb beruházása. Ez egy 1 700 000 eurós beruházás, amivel céljuk az energiateljesítmény csökkentése volt...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Megújult Muzslán a magyar katonák tömegsírja

A Memoriae Patrium Honismereti Társulás Magyarország Kormánya támogatásával felújította a Magyar Királyi Honvédség Muzslán elesett katonáinak sírját. A kegyeleti helyen, melynek korábbi előregedett sírjelét a felirat szerint „egy jólelkű család” állíttatta, összesen 28, a II. világháborúban elhunyt magyar katona nyugszik. [...] Mivel az itt nyugvó katonák neve ismeretlen volt, Bréda Tivadarnak a honismereti társulás elnökének a Hadtörténeti Múzeum szakembereivel karöltve sikerült azonosítaniuk 26 személyt. Bréda úr elmondta, többen a halált megvető bátorsággal harcoló Szent László Hadosztály tagjai voltak...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Az eddigi legsikeresebb évet zárta a Magyarok Kenyere Program a Felvidéken

Az idén megháromszorozódott a Felvidéken összegyűlt búza mennyisége, melyet a Magyarok Kenyere Program keretén belül Dunaszerdahelytől Kassáig gyűjtöttek a Falugazdászok a Gazda Polgári Társulás és a Szlovákiai Agrárkamara koordinálása mellett. A lisztadományok egy helyszín kivételével már szétosztásra is kerültek. A program keretében közel 90 tonna búza került megőrlésre, melyet 283 gazda illetve szervezet adományozott, ebből 46 tonna liszt készült. „A 45 ezer kilogramm liszt logisztikai szempontból is tetemes mennyiségnek számít. Az adományozást igyekeztünk úgy koordinálni, hogy elsősorban iskolák, gyermekotthonok, időotthonok, egyházközösségek kapjanak belőle...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Géresi Róbert református püspök

Miután az egyetemes választási bizottság feldolgozta az általános tisztújítás szavazatait, bizonyossá vált, hogy Porubán Ferenc tornagörgői építészmérnök lesz az új főgondnok. Az új tisztségviselők 2021. január 1-jétől töltik majd be a hivatalukat, a Zsinat alakuló ülését pedig legkésőbb február 28-ig szükséges megtartani. Az 1967-ben született Géresi Róbert az Új Szónak úgy nyilatkozott, mindenképp szeretnének folytatni a már megkezdett munkát: „Nagy irányváltásra az egyházban semmiképp nem kell

készülni. Nagyon sok minden jó irányban valósult meg a református egyház életében. A lelkesztől megkérdeztük azt is, hogyan látja a református egyház és a szlovákiai magyarság viszonyát. „Felvidéken, Szlovákiában a református egyház meghatározó szereppel bír a magyar közegben. Önmagában egy viszonylag nagy szervezetnek lehet tekinteni minket. Több mint 250 magyar gyülekezetben vagyunk jelen...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Az ukrán állam milliárdos hasznot remél a szerencsejátékokból

Az epravda.com.ua írása szerint Ukrajnában 2021-ben legalizálásra kerülnek a szerencsejátékok. Az engedélyek kiadásából származó bevételeket milliárdos nagyságrendűre tervezik. A remélt haszonról szóló előzetes becslés a Kijevi Közgazdasági Iskola elemző központjától származik. E szerint a szerencsejátékok engedélyeinek kiadásából a jövő évben 7,4 milliárd hrivnya haszonra tehet szert az állam. A kormány azt is eldöntötte, hogy a bevételt teljes egészében a büdzsé speciális alapjában helyezik el. Ezekből a pénzekből 3,3 milliárd hrivnyát a helyi költségvetések szociális és gazdasági fejlesztésének támogatására fordítanak...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Elfogadták az ukrán nyelv népszerűsítésének stratégiáját

Ukrajnában 2022-ig tervezik realizálni Az erős nyelv-sikeres állam elnevezésű stratégiai program első szakaszát, melynek célja az ukrán nyelv népszerűsítése. Erről a Miniszteri Kabinet szerdai ülésén döntött. A terv szerint ebben elsősorban arra figyelnek majd, hogy az oktatási intézmények szigorúan betartsák az oktatási folyamat állami nyelven történő végrehajtására vonatkozó jogszabályokat. Folyamatosan intézkedéseket hoznak a pedagógiai és tudományos-pedagógiai dolgozók ukrán nyelv ismeretének javítására, az oktatási intézmények ukrán nyelvű irodalommal való ellátására. Jövőre a negyedik negyedévben tervezik a jogszabályok módosítását annak érdekében, hogy megerősítsék a nemzeti kisebbségek ukrán társadalomba való beilleszkedési folyamatait...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Pénzbírsággal kell számolniuk jövő januártól az ukrán nyelvtörvényt megsértő vállalkozásoknak

Az államnyelvvédelmi ombudsman titkársága 2021. január 16-tól pénzbírsággal fogja sújtani a nyelvtörvény rendelkezéseit rendszeresen megsértő üzleti vállalkozásokat – közölte Tarasz Kreminy államnyelvvédelmi ombudsman szerdán Facebook-oldalán, adta hírül az Ukrajinszka Pravda hírportál. A jelentés szerint Kreminy az Európai Üzleti Szövetség képviselővel tartott találkozáján hangsúlyozta, hogy az ukrán szolgáltatási szféra 2021. január 16-tól köteles áttérni ukrán nyelvre. Mint jelezte, a nyelvtörvény normáinak megsértéséért a vállalatok pénzbírsággal sújthatók. Emlékeztetett arra, hogy az ombudsmani titkárság soron kívüli ellenőrzéseket tarthat a gazdasági szereplőknél a nyelvtörvényi normák betartásának kontrollálása céljából. [...]Természetesen minden információs anyag, tájékoztató, használati útmutató, étlap ukrán nyelvű kell, hogy legyen. Az unian.net emlékeztet: a 2019 áprilisában elfogadott jogszabály kimondja, minden ukrán állampolgár köteles ismerni az államnyelvet...” Forrás: Karpat.ua [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Irodalmi Kilátó – Együtt

A hosszú szünetet követően ismét megrendezésre került Magyarország Beregszászi Konzulátusának Irodalmi Kilátó című rendezvénye december 14-én. Az eseményen az Együtt irodalmi-művészeti-kulturális folyóirat 2020-ban megjelent számait mutatták be a külképviselet Munkácsy termében. A szűk körű, viszont online felületen is közvetített bemutatón Beke Mihály András első beosztott konzul köszöntötte a megjelenteket, majd Szilágyi Mátyás főkonzul mondott beszédet. A továbbiakban Dupka György rovatvezető, az MTA külső köztestületének tagja, író és történész bemutatta a megjelent folyóiratszámokat, az azokban publikált írásokat, valamint a szerzőkről is szót ejtett. Kiemelte, hogy szerződést kötöttek az Országos Széchényi Könyvtár elektronikus könyvtárával, amelynek számlálója szerint annak honlapjáról eddig több mint 26 ezren tekintették meg a folyóiratot – ez pedig azt jelenti, hogy Kárpát-medence-szerte a lap olvasottság alapján az élvonalban foglal helyet – fogalmazott. A lap eddig elért eredményeiről Vári Fábrián László, a folyóirat szerkesztő-bizottságának elnöke, az MTA külső köztestületének tagja, József Attila-díjas kárpátaljai magyar költő tájékoztatta a közönséget. Elmondta, hogy az Együtt 2002-es alapításakor a kárpátaljai magyar irodalomnak nem volt más nyomtatott fóruma...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Kárpátaljai fiatal művészek tárlata Beregszászban

A kiállítás ünnepélyes megnyitójára december 15-én került sor Magyarország Beregszászi Konzulátusának Munkácsy Mihály kiállítótermében. Olyan alkotások kaptak helyet a díszes teremben, melyeket szakmai zsűri válogatott ki a külképviselet által kiírt pályázatra beküldött alkotásokból. A felhívásra 16 és 30 év közötti kárpátaljai képzőművészek jelentkeztek, személyenként

három művel. A bemutatott alkotások között megtekinthetők olaj- és akrilfestmények, grafikák, fotók, pólóminták és egy hímzett ruhaköltemény is. A sok izgalmas, színvonalas munkára való tekintettel több különdíjat is kiosztottak. Az Ukrán Nemzeti Művészeti Akadémia különdíját Kóródi Attila vehette át. A Boksay József Alapítvány különdíját Jana Mahejnák ítelték, a konzulátus különdíjait Mocsán Sándor és Varró Dorina kapta, a Pro Arte – Munkács civil szervezet különdíjában pedig Zsell Diána részesült, akinek Matl Péter, a szervezet elnöke egy Vereckei-hágó-makettet adott át. A Kárpát-régió Művészete és Kultúrája Fejlesztéséért és Megőrzéséért Szövetség különdíját Radvánszky Krisztina vehette át...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Elhelyezték a japán Toyo Tires autógumigyár alapkövét Indián

A Mitsubishi korporációhoz tartozó Toyo Tires-nek világszerte nyolc gyára van, de Európában ez lesz az első. A tárgyalások Szerbiával 2017. májusában kezdődtek. Takashi Shimizu, vezérigazgató, Toyo Tires: „Gondosan tanulmányoztunk minden országot külön-külön, miközben kerestük a helyszínt az üzemünk részére. Habár a konkurencia kimondottan erős volt, a tökéletes környezetet pont itt, Szerbiában találtuk meg.” A gyár 560 munkásnak fog állást biztosítani. Évi legkevesebb öt millió gumiabroncs előállítását tervezik, amitől 240 millió euró értékű kivitelt várnak. A befektetés értéke 382 millió euró, amivel eddig ez a legnagyobb értékű japán beruházás Szerbiában...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Konferencia: Hogyan érintette a Kárpát-medence gazdaságát a jelenlegi válsághelyzet

Online konferenciasorozatot indított a Romániai Magyar Közgazdász Társaság több kelet-és közép- európai magyar közgazdász társaság képviselőjével. Az első online beszélgetést december 15-én tartották, melynek során a jelenlegi válság gazdasági hatásairól és kilátásairól beszéltek Erdély, Magyarország, Vajdaság, Felvidék és Kárpátalja szemszögéből. [...] Szlovákiában február 29-éig senki sem foglalkozott a járványhelyzet esetleges elfajulásával. A kezdeteket járványügyiileg jól kezelte a kormány és elsősorban a munkahelyek megtartására figyelt, hosszú távú intézkedéseket azonban nem vezettek be. [...] Matus Tibor, a Szlovákiai Magyar Közgazdász Társaság alelnöke fontosnak véli megfigyelni, hogy ki hogyan lépett be ebbe a világválságba. A kormány az idei évre körülbelül egy 6-7% visszaesséssel számol és a 2019-es szint eléréséhez Szlovákiának is szüksége van legalább másfél - két évre. [...] A vajdasági gazdaság helyzetéről Juhász Bálint, a Vajdasági Magyar Közgazdász Társaság elnök számolt be, aki úgy látja, hogy a második hullám hatásai érezhetőek már Szerbiában, de valójában a jövő évben lesznek ennek komolyabb következményei. [...] Pataki Gábor, a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetségének alelnökének nézőpontja szerint Kárpátalja helyzete csak részben hasonló a régióbéli országok helyzetével...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Az Ex Pannonia legújabb száma

Megjelent a Szabadkai Történelmi Levéltár folyóiratának 24. száma. A kiadvány a következő helytörténeti tanulmányokat tartalmazza: Halász Tibor: A Szabadkai Lóverseny Egyesület és az 1907. évi verseny; Csúszó Dezső: Új és régi szakrális kisméltékünk a Csantavéri úton és a településen; Negyela László Márk: A szabadkai Jakab és Komor téri zsinagóga ikonográfiája. Jovana Kalinić: A két világháború közötti divat és annak hatása Szabadkára, A folyóirat egy bibliográfiát is közöl: Papdi Izabella: A Szabadkai Történelmi Levéltár kiadványainak bibliográfiája. A monografikus kiadványok és az elektronikus források 1947–2019. Szintén egy tanulmány szól a levéltári tevékenységről: Tamara Petković: A Szabadkai Történelmi Levéltár 2019. évi Évkönyve...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Solymosy Lajos

Hetven éves korában, advent harmadik vasárnapján elhunyt Solymosy Lajos könyvkiadó, könyvtervező, szerkesztő, a Solymosy Könyvesház alapítója és feleségével, Viktóriával együtt, működtetője, sok-sok szép magyar könyv megálmodója, megtervezője, kiadója, közvetítője. Solymosy Lajos szerteágazó tevékenységét nehéz pár mondatban összefoglalni, nem is szándékom tételesen felsorolni. Annyit azonban le kell szögezni: kevés emberről mondhatni el, hogy a kultúrát olyan módon tűzte ki az életútja zászlajára, hogy mindvégig valós értéket közvetített a közössége felé. Neve több évtizede összeforr Topolya művelődési életével...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Zentaiak kisfilmje nyert a Szent-Györgyi Tanulmányi Versenyen

A koronavírus-járvány miatt rendhagyó módon online rendezték meg az Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Tanulmányi Verseny megnyitóját és elődöntőjét. Prof. Dr. Dux László, az SZTE ÁOK Biokémiai Intézet egyetemi tanára, a verseny zsűrijének elnöke megnyitó beszédében elmondta: Szent-Györgyi Albert neve, emléke, személyisége különösen nagy érték a szegedi egyetem számára. A megnyitót követően 37 csapat oldotta meg a „Szent-Györgyi Albert és munkássága, valamint az orvosi- élettani, fizikai

és kémiai Nobel-díjasok 2015 és 2019 között” téma köré csoportosított feladatokat biológia, kémia és fizika tárgyakból. A döntőbe – amelyet várhatóan 2021 áprilisában rendez meg a Szegedi Tudományegyetem – a legtöbb pontot összegyűjtött 6 csapat jutott [...] A csapatok kisfilm kategóriában is pályázhattak, az idei versenyen Szent-Györgyi Albert hobbijait kellett bemutatniuk. A legjobb film alkotóinak járó díjat a Zentai Gimnázium Agyalós hármas nevű csapata nyerte...” Forrás: Szabadmagyarorszo.com: [teljes cikk](#)

>

ROMÁNIA/ERDÉLY

Az AUR két törvényhozója is részt vehetett a forradalomelfojtási kísérletben

Felszólította a Temesvár Társaság elnöke a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) társelnökét, George Simiont, hogy alakulata határolódjon el két frissen megválasztott törvényhozójától, Francisc Tobától, valamint Nicolae Romantól, akik – állítja a szervezet – részt vettek az 1989-es forradalom elfojtására tett kísérletben. Hozzáteszi, Temesvárra érkezése előtt George Simionnak az AUR elnökeként és az alakulat jelöltlistájának összeállítójaként mindenképpen el kell határolódnia ettől a két személytől, és haladéktalanul kérnie kellene a parlamentből való lemondásukat. [...] A szélsőséges párt vezető politikusai ezekben a napokban sorra felkeresik az erdélyi városokat, hogy megköszönjék a szavazóiknak a rendkívüli választási eredményeiket. Szerdán Temesvárra érkeztek, ahol meg akartak emlékezni a temesvári forradalom áldozataira. George Simion egy beszédet is tartott a Győzelem téren, amit a Temesvár Társaság megemlékezői megzavartak...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Megőrizte mandátumai számát az RMDSZ

A töredékmandátumok visszaosztása után kiderült, hogy az RMDSZ-nek a következő négy évben is 9 szenátora és 21 parlamenti képviselője lesz a parlamentben – írta sajtóközleményében az érdekvédelmi szövetség. A magyar érdekvédelmi szövetségnek 3 jelöltje jutott be „csont nélkül” a szenátusba a december 6-i választások eredményeként, 6 mandátumot pedig a visszaosztásnak köszönhetően kapott a szervezet. Az RMDSZ törvényhozói a 2020–2024-es parlamenti ciklusban, képviselőház...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

Választások szörványban és Interjú: Igazságtalannak érzik leváltásukat az RMDSZ területi elnökei

Igazságtalan döntésnek, eddigi munkájuk semmibevételének tartják az RMDSZ lemondott szörványbeli megyei és területi elnökei a Szövetségi Állandó Tanács (SZÁT) döntését, hogy a helyhatósági választásokon való gyenge szereplés miatt leváltotta őket, és ideiglenes elnököket nevesített a helyükbe. A tisztújításról december 9-én döntött a testület, eszerint hat hónapon belül kell kiírni az RMDSZ Temes és Brassó megyei, illetve Nagybánya és Történelmi Máramaros területi szervezeteinél [...] Minden eddiginél gyengébb eredmények születtek az RMDSZ szempontjából az ideai parlamenti választásokon a szörványban, mely csak ráerősít az önkormányzati választásokon több szörvány megyében megélt kudarca. Székely István Gergő kolozsvári politológus szerint a veszteség a 2016-os választásokhoz viszonyítva is jelentős, de az 1992-es eredményekhez hasonlítva megdöbbentő: a szövetség a tömbben az akkori szavazatok mintegy felét, a szörványban egynegyedét kapta. Mondta a Krónika kérdésére a kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet munkatársa. [...] Ekkora visszaesést nem lehet azzal magyarázni, hogy négy év alatt eltűnt valahány magyar. Fogy a magyar, a szörványban gyorsabban, mint a tömbben, de nem fogy ennyire gyorsan” – közölte a politológus. Székely István Gergő szerint a nagyarányú csökkenés a járvány közvetlen hatásával sem magyarázható. A demográfiai okokra és a járvány közvetlen hatására is azt tudom mondani: távolról sem elegendők ahhoz, hogy megmagyarázzák ezt a hatalmas zuhanást. Így marad a politikai magyarázat...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Magyar feliratok is lesznek a brassói repülőtéren

A brassó–vidombáki nemzetközi repülőtér építője, a Brassó megyei önkormányzat vezetősége felvállalta az épülő repülőtér négy nyelvű feliratozását, így az utasterminálon a román és angol nyelv mellett magyar és német nyelvű feliratokat helyeznek ki. Adrian Ioan Veșteea brassói tanácselnök közleményben tájékoztat, hogy négy nyelvű feliratokat rendelnek, amelyek megjelenítik Brassó megye multikulturális történelmét, így a román, a magyar és a német feliratok a térségben élők nemzetiségére utalnak, míg az angol a repülés nemzetközi nyelveként elfogadott. A repülőtér négy nyelvű feliratozása kapcsán az RMDSZ Brassó megyei szervezete közleményben kifejti: „az RMDSZ harmincéves munkájának egyik legfontosabb eredménye, hogy mára normalitássá vált a megyében, hogy a közintézmények döntéseiben visszaköszön a többnyelvűség...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

Megszüntette a kulturális folyóiratok önállóságát, több mint 250 embert tesz utcára a Bihar megyei tanács

Kivétel nélkül Ilie Bolojan tanácselnök elképzeléseinek megfelelően fogadta el a megyei képviselőtestület az önkormányzat alárendeltségében működő intézmények szerkezeti átalakítását és személyzetének jelentős csökkentését. Összesen 255 ember kerül utcára a megyei tanácselnök második intézményi karcsúsítása következtében. Összesen hét szociális és kulturális megyei intézménynél hajtanak végre létszámcsökkentést Bihar megyében, háromnak pedig megszüntetik az önállóságát és más

struktúrákhoz csatolják. Utóbbiak közé tartozik a Várad Kulturális Folyóirat, a Familia Folyóirat és a Hagyományos Kultúra Népszerűsítő Központ. A Váradnál 7,5 állásból 4 megszűnik, a Familia folyóiratnál pedig tízből ötten maradhatnak, de úgy, hogy mindkét lapot a Ghoerghe Şincai Megyei Könyvtár egyik alosztályába tagolják be. Ilie Bolojan tanácselnök a képviselőtestület ülését megelőzően külön sajtótájékoztatót tartott, miért tartja fontosnak az átszervezést: a cél a költséghatékonyság. A Nagyváradi Szigligeti és a Regina Maria Színházat sem kerülte el a leépítési hullám, azonban a megyei tanácselnök érvelése ennél a pontnál már túlmutatott a pusztán gazdasági megfontoláson. Ilie Bolojan ugyanis azzal indokolta a nagyobb arányú leépítést a magyar színháznál, hogy „kisebb piacot” kell kiszolgálnia, mivel a megyében a magyarság aránya csak 25 százalékra tehető. A Bihar megyei tanács liberális frakciója minden ellenvéleményt figyelmen kívül hagyott és sorra megszavazta a megyei pártelnök és a megyei önkormányzati vezető, Ilie Bolojan előterjesztéseit. [...] Az eset kapcsán a Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat panaszt intézett az Országos Diszkriminációellenes Tanácshoz – közölte a szervezet [...] Komoly érvágás a Nagyváradi Állami Filharmonia számára a Bihar Megyei Tanács pénzügyi megszorításokat célzó átszervezése, a Szigligeti Színház pedig eddig is erőn felül teljesített, a számukra rendkívül fájdalmas döntés minden bizonnyal a teljesítményre is kihat – mondták el megkeresésünkre a kulturális intézmények vezetői...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

MAKOSZ-tisztújítás – a delegáltak harmada szerint „illegitim” volt a választás

A Romániai Magyar Középiszkolások Szövetsége (MAKOSZ) a hétvégén online szervezte meg 27. kongresszusát, amelyen 16 megyéből 87 delegált vett részt. A delegáltak 17 órás tanácskozás után megválasztották az új elnökség tagjait, ám hétfőn a Maros Megyei Magyar Diáktanács (MDT) közzétett egy állásfoglalást, amely szerint nem ismerik el az új elnökséget, mivel „annak megválasztása a szervezet alapszabályzatában foglaltakkal ellentétes módon történt”. Az állásfoglalást nyolc megyéből 30 delegált írta alá, köztük két szavazóbiztos és egy ülésvezető. [...] Vass Péter, a MAKOSZ újonnan megválasztott elnöke lapunk kérésére így reagált a vádakra: „a MAKOSZ alapszabályzatában benne van a IV. működés 1.5-ös cikkelyében, hogy azok a nem jelenlévő delegáltak, akik legkésőbb a kongresszus előtt 3 nappal nem jelezték távolmaradási szándékukat, a kongresszuson delegáltak minősülnek...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

Videó beszélgetés: Van-e olyan erdélyi város, amely meg tud felelni a fiatalok elvárásainak?

A fiatalokra mostanában kevesebb figyelem hárult: nem ők a járvány által leginkább veszélyeztetett generáció, és a gazdaságra gyakorolt hatásuk is messze elmarad például a középkorúakétól. A PONT Csoport által szervezett Innováció- és Tehetségkonferencia online beszélgetésén viszont ők kerültek a középpontba. Farkas András, a PONT Csoport stratégiai igazgatója Antal Árpádot (Sepsiszentgyörgy polgármestere), Korodi Attilát (Csíkszereda polgármestere), Oláh Emesét (Kolozsvár alpolgármestere) és Kereskényi Gábort (Szatmárnémeti polgármestere) kérdezte a fiatalok előtt álló kihívásokról és a városok lehetséges válaszairól...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk](#) >

Magyar szakemberek a román filmgyártásban

Akár az 1918 utáni Romániában készített, részben magyar nyelvű alkotásról van szó, akár valamelyik bukaresti filmgyár filmjeiről; és akár a „magyar világból” átörökített Janovics-alumnikról, akár az immár szocialista keretek közt, eleve filmes szakmát tanuló káderekről beszélünk, számtalan magyar filmes alkotott Romániában. Az ő neveiket lajstromozza ez a kétrészes tanulmány. [...] A bukaresti televízió magyar stúdiójában számtalan kisebbségi magyar tárgykörrel forgott ugyan film a dokumentarista, tévériport szegmensben, de „romániai magyar filmgyártásról”, mint sajátosan etnikai produkciós erőfeszítésről legfeljebb az első világháborút követő pár évben lehet szó, ám utána a 2000-es évekig nem létezett (egyetlen, és korántsem színmagyar kivételként a Kínai védelem – r. Tompa Gábor 1999). Magyar ajkú filmes szakemberek viszont a korszakban végig részt vettek a román filmgyártásban, ezen a felületen őket gyűjtöttem ki, a teljesség igénye nélkül...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

A kisebbségek napján mutatják be a Székföldje – Szórványban a tömb peremén című filmet

A nemzeti kisebbségek napját 2017-óta december 18-án tartják meg Romániában. A Kovászna Megyei Művelődési Központ ezen alkalomból online filmpremierral hívja fel a figyelmet egy sajátos kisebbségi helyzetre. A művelődési központ felkérésére az erdővidéki Emlékgár Stúdió forgatott dokumentumfilmet a székföldi magyar közösségről, amelynek címe Székföldje – Szórványban a tömb peremén. A film bemutatójára szeretettel várnak minden érdeklődőt pénteken 18 órai kezdettel az online térbe, az alkotást erre a linkre kattintva nézhetik meg...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

Magyar állami kitüntetéssel ismerték el Bálint Ferenc brassói pedagógust

Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéssel ismerték el Bálint Ferenc György, a Brassai Magyar Adás szerkesztő-műsorvezetője, a brassói Áprily Lajos Főgimnázium tanára. Az Áder János köztársasági elnök által „több évtizedes televíziós műsorszerkesztői, riporteri és pedagógusi tevékenysége, valamint a brassói magyar közösség életében betöltött szerepe” elismeréseként adományozott magyar állami kitüntetéssel szűk körben adta át Tóth László főkonzul a csíkszeredai főkonzulátuson.

[...] 1990. március 15-én Bálint Ferenc útjára indította a Brassá magyar adást, amely mindmáig Brassó megye egyetlen, helyi hírekről tudósító magyar nyelvű tévéadása...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Heuréka Díjjal jutalmaztak Hargita megyei innovatív tevékenységet folytató fiatalokat

A csíkszentdomokosi Robokóderek csapata bizonyult a legeredményesebbnek azon a pályázaton, amelyet a Magyar Tudomány Napja alkalmából hirdetett meg Hargita Megye Tanácsa. A legjobb, leginnovatívabb ötletet Heuréka Díjával ismerték el, melyet szerdán adták át a megyeházán. A nyertes projekt címe: Baleset- és akadálymentes közlekedés a község útjain! „Irány a hegy!” Sándor Edit csíkszentdomokosi községi könyvtáros és csapatvezető elmondta, hogy a Robokóderek csapata 2019-ben szerveződött egy országosan meghirdetett programban...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Interjú a Mozaik Rádió Sydney szerkesztőivel

Amikor azt mondom 2rrr fm 88.5, a Sydney-ben élő diaszpóra közösségnek két dolog jut eszébe: Mozaik Rádió Sydney és az Ilosvay házaspár vidámsága. Kati és Gusztai nevével a hosszú évek alatt egybeforr a magyar nyelvű rádiózás Ausztráliában, hiszen 1992 óta folyamatosan jelen vannak az éterben. [...] Ilosvay Katalin: A kilencvenes évek elején Sydney-ben elindult egy kezdeményezés, amely lehetővé tette, hogy a különböző országokból ideérkező bevándorlók anyanyelvükön rádiózzanak. Eleinte vasárnap reggel hatra kaptunk műsorsávot, az nehéz volt, de nem sokkal később lehetőségünk volt megpályázni a déli műsoridőt. [...] Honnan a név: Mozaik Rádió Sydney? I.G. Sokat gondolkodtunk az elején, és arra jutottunk, hogy a mozaik lenne a legtalálhatóbb elnevezés, mivel egy magazin jellegű műsorról van szó, amiben ráadásul nagyon sokan, olykor 13-14 kolléga is részt vesz és hozza az érdekesebbnél érdekesebb programját. Ők a mozaikdarabkák, akik által hihetetlen színessé válnak adásainkat...” Forrás: Körösi program.hu: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Szoboszlai Sándor, a Szoboszlai Sándor Dél-Kaliforniai Magyar Színház elnöke

Fájó szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy Szoboszlai Sándor '56-os szabadságharcos, a Szoboszlai Sándor Dél-Kaliforniai Magyar Színház névadója, alapítója és elnöke életének 94. évében hazatért Teremtő Urához. Búcsúztatása a járványhelyzet elmúltja után lesz, amelynek dátumát a későbbiekben közöljük. Hamvait Budapesten helyezzük örök nyugalomra...” Forrás: AMhirlap.com: [teljes cikk >](#)